

klauzule FIO, jer su se stranke sporile o tome koliko otvaranja i zatvaranja grotla pod uvjetima ove klauzule mora snositi korisnik prijevoza. Sud je u ovom pitanju zauzeo slijedeće stajalište:

"Tuženi ne osporava da je tužitelj platio iznos od din. 258.800.- na ime naknade za otvaranje stiva /grotla/ na brodu "Crna Gora" pri utovaru robe tuženog /sintermagnezita/, i da se radilo o otvaranju i zatvaranju stiva u toku utovara zbog zaštite robe od kiše, a ne o prvom otvaranju radi utovara i zatvaranja poslije završenog utovara što obuhvaća brodarove obaveze."

Prema tome sud je obvezao tuženika da tužitelju špediteru naknadi sve troškove otvaranja i zatvaranja grotla, osim prvog otvaranja i zadnjeg zatvaranja grotla, i to jer:

"Sud nalazi da bi tuženik bio dužan da tužitelju kao špediteru naknadi ovaj trošak i da to nije ugovoreno, jer je učinjen za račun tuženikov i u njegovom interesu."

N.P.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 22.I 1966.

Vijeće: Zvone Rihtman, Gabro Badovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Vozarina - Primalac koji primi od vozača robu s voznom ispravom dužan je vozaču platiti vozarinu koja proizlazi iz vozne isprave - Primalac ima pravo staviti prigovor da vozarina u ispravi ne odgovara zaključenom ugovoru o prijevozu - Ako je vozarina ugovorena paušalno u unaprijed utvrđenom iznosu, vozač ima pravo na ugovorenu visinu vozarine bez obzira koliko je tereta ukrcano na kamion

Tužitelj je vozač, a tuženik primalac tereta. Tužitelj u tužbi navodi da mu je primalac platio vozarinu u manjem iznosu nego što je to bilo ugovoreno s pošiljaocem. Ugovorena je naime vozarina od st.din. 170.000.-, a primalac je platio ukupno st.din. 96.630.-. Primalac se brani navodom da je bilo ugovoreno da će vozač primiti na prijevoz 20.000 kg groždja, ali da je primio samo 11.213 kg, pa da prema tome nema prava na punu ugovorenu vozarinu već samo na razmjerni dio koji odgovara utovarenoj i ugovorenoj količini tereta.

Prvostepeni sud je u cijelosti udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

Iz parničnog postupka proizlazi da su stranke, tj. vozar i pošiljalac ugovorili vozarinu od st.din. 170.000.- u paušalnom iznosu bez obzira na količinu koja će se ukrcati. Vozar se obvezao da će primiti 20.000 kg groždja, ali to ne znači da je ugovorio da će i vozarina biti ovisna o količini ukrcanog tereta.

Parničnom spisu je priložena i u prvostepenom postupku iznesena kao dokaz prijevoznica od 22.X 1964. koju je izdao tuženik, a koja sadrži uvjete prijevoza. Naposrednim pregledom prijevoznice ovaj žalbeni sud je ustanovio da je ona izdana o neodređenoj količini groždja prevezenog iz Grocke u Sesvete, da je u njoj naznačena vozarina od st.din. 170.000.-, da sadrži naziv pošiljaočev i primaočev, kao i napomenu da se otprema vrši po nalogu agencije "Progres", a da vozarinu plaća tuženik. Na prijevoznici je potpis tuženikov - Podrum Prepuštovac - na ime potvrde primitka robe. Tuženik nije porekao da je prijevoznicu primio.

U smislu pravnih pravila imovinskog prava o vozerskom poslu primalac tereta, koji ga je preuzeo s vozerskom ispravom, primanjem tereta preuzima i obvezu na isplatu vozarine naznačenu u prijevoznoj ispravi, na temelju koje je teret od vozara primio; te - osim ako iz prijevozne isprave ne slijedi protivno - ulazi u ugovor koji je zaključio naručitelj s vozarom o prijevozu tereta. Odatle slijedi da u prijevoznoj ispravi naznačena vozarina mora odgovarati ugovorenoj, pa je primalac tereta dužan samo onu vozarinu i uz one uvjete koji proizlaze iz zaključenog ugovora o prijevozu. Prema tome primalac tereta može protiv vozarine navedene u prijevoznoj ispravi isticati samo one prigovore koje bi mogao isticati naručitelj prijevoza, odnosno osoba koja je s vozarom zaključila ugovor o prijevozu.

U ovom spornom slučaju tužitelj je u prijevoznici, koja služi kao prijevozna isprava, naznačio vozarinu za prevezeni teret s "pog. 170.000.-" tj. kao pogodjeni paušalni iznos, a tuženik je od njega preuzeo teret ne protiveći se sadržaju vozerske isprave, što znači da mu se obvezao na isplatu te vozarine. Te obveze može se osloboditi u cijelosti ili djelomično, ako dokaže da je naručitelj prijevoza s vozarom drugačije ugovorio. Taj dokaz, međjutim, tuženik ne daje, naprotiv on tvrdi da mu je sadržaj ugovora između vozara i naručitelja prijevoza nepoznat. Ne tvrdi dakle niti da sadržaj prijevoznice i u njoj navedene vozarine ne odgovaraju ugovoru između naručitelja i vozara.

Z.R.